

izlaganja o knezu Iljku nije takve prirode da nameće svima iste zaključke i da ostavlja otvorena vrata domišljanjima. Mi ćemo ovde ukazati na mogućnost da je knez Iljko fantastična ličnost, nastala usled vrlo ranog nerazumevanja teksta gde se on tobože prvi put spominje.

*

Sve naše znanje o samome Iljku potiče iz dve beleške koje je H. Simonsfeld objavio 1876 g. u svojoj iscrpnoj studiji o Andriji Dandolu kao istoričaru.⁷⁾ Odatle ih je Rački preneo u svoja *Documenta*.⁸⁾ Evo kako one glase:

A

Illico Sclavorum princeps ad depopulationem terrarum maritimarum Istriae potenter advenit, contra quem dux (Ursus Baduario) personaliter exiens victoriam habuit, et terris expoliatis damna restituit.

B

Eo tempore Yllicus Sclavoniae princeps contra pacis foedera veniens civitates maritimas Istriae damnis et derobationibus flagellavit; propter quod dux adversus eum in manu forti personaliter exiens victoriam consecutus est, terrarumque, per ipsum Yllicum occupatarum indebite, atque spoliolum restitutionem obtinuit cum triumpho.⁹⁾

Na prvi pogled naši tekstovi ne daju utisak da se iz njih može sa mnogo verovatnoće izvesti da knez Iljko nije nikada ni postojao. Nadamo se ipak da naš trud neće biti sasvim uzaludan i da će naši razlozi opravdati odluku da iznesemo svoje

⁷⁾ Henry Simonsfeld, *Andreas Dandolo und seine Geschichtswerke* (1876) 50.

⁸⁾ Str. 366. Pre pojave Simonsfeldovog dela znalo se za Iljka iz raznih mletačkih hronika u koje je vest o njemu prešla iz Dandola. Sr. i sledeću napomenu.

⁹⁾ *Codex Ambrosianus* Dandolovih Anala ima na odgovarajućem mestu sa strane sledeću belešku: Hoc tempore Illicus-banus Princeps Sclavoniae contra pacis foedera veniens, civitates Istriae maritimas damnis et derobationibus flagellavit; propter quod Ursus cum manu forti personaliter adversus eum exiens, est victoriam consequutus, terrarumque per ipsum Illicum occupatarum indebite atque spoliolum restitutionem obtinuit cum triumpho. Muratori, *Scriptores rerum Italicarum* XII 187. To je, osim zanimljivog umetka reči banus, doslovno prepisano, sa nešto izmenjenim redom reči, iz recenzije B. — Cod. Ambros. pisao je krajem 16 veka neki Pinelli (Simonsfeld o. c. 26), ali marginalne beleške su kasnije. Sr. H. Kretschmayr, *Geschichte von Venedig* II (1920) 537.